

RIKSDAGENS PROTOKOLL.

1918.

Andra kammaren.

Nr 57.

Fredagen den 17 maj.

Kl. 3 e. m.

Förhandlingarna leddes vid detta sammanträde av herr vice talmannen.

§ 1.

Justerades protokollen för den 10 och den 11 innevarande maj.

§ 2.

Herr talmannen gav härefter ordet till

Herr Pettersson i Södertälje, som yttrade: På lagutskottets bord vilar för närvarande ett flertal kungl. propositioner, vilka utskottet ännu icke hunnit börja behandla. På grund härav och med hänsyn till önskvärldheten av att riksdagens arbete ej måtte draga ut för lång tid in i juni, torde det icke vara lämpligt, att ytterligare ärenden remitteras till lagutskottet. Jag tillåter mig därför hemställa, att andra kammaren ville för sin del besluta, att ej mindre Kungl. Maj:ts proposition nr 439, med förslag till lag med vissa bestämmelser mot oskäligen arrendestegring m. m. och nr 441, med förslag till lag om inskränkning för viss tid i rätten att överlåta fast egendom m. m. än även de ytterligare framställningar, som kunna komma att av Kungl. Maj:t eller i enskilda motioner göras i dessa ämnen eller andra i omedelbart samband därmed stående frågor, måtte behandlas av andra särskilda utskottet; och föreslår jag tillika, att första kammaren måtte inbjudas att förena sig med andra kammaren i detta beslut.

Denna hemställan bifölls av kammaren.

§ 3.

Herr statsrådet Nilson avlämnade Kungl. Maj:ts propositioner: nr 443. angående försäljning av vissa kronoegendomar och upplåtande av lägenheter från sådana egendom; och

Andra kammarens protokoll 1918. Nr 57.

nr 445, angående tillfällig lönereglering för tjänstemän vid postsparbanken.

Dessa propositioner blevo på begäran bordlagda.

§ 4.

Föredrogs Kungl. Maj:ts å kammarens bord vilande proposition, nr 439, med förslag till lag med vissa bestämmelser mot oskäligen arrendestegring m. m.; och blev ifrågakarande proposition, under förutsättning att första kammaren antog den av andra kammaren beslutade inbjudningen att förena sig med andra kammaren i dess beslut om propositionens behandling av andra särskilda utskottet, hänvisad till detta utskott, men eljest remitterad till lagutskottet.

Härpå föredrogs var för sig nedannämnda propositioner; och hänvisades därvid

till jordbruksutskottet propositionen, nr 438, angående anslag till åtgärder i prisreglerande syfte;

till statsutskottet propositionen, nr 444, angående främjande av manskapsrekryteringen vid armén; samt

till bankoutskottet propositionerna:

nr 436, angående understöd åt småskolläraryrket Karolina Svensson;

nr 437, angående understöd åt folkskolläraryrket Kristina Lundberg.

Vid härefter skedd föredragning av propositionen, nr 441, med förslag till lag om inskränkning för viss tid i rätten att överlåta fast egendom m. m., blev denna proposition, under förutsättning att första kammaren antog den beslutade inbjudningen att förena sig med andra kammaren i dess beslut om propositionens behandling av andra särskilda utskottet, hänvisad till detta utskott, men eljest remitterad, så vitt propositionen rörde förslaget till lag om tillfälliga åtgärder till förekommande av skövling av skog å fastighet i enskild ägo, till jordbruksutskottet och i övrigt till lagutskottet.

Slutligen föredrogs och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts proposition, nr 433, med förslag till överenskommelser dels angående malmbrytning inom Luossavara och Grängesbergs malmfält dels angående redan medgiven malmbrytning inom Kirunavara och Gellivare malmfält.

§ 5.

Vidare föredrogs var efter annan de på kammarens bord ligande motionerna; och överlämnades därvid

till statsutskottet motionerna:

nr 445, av herr *Leo m. fl.*;

nr 446, av herr *Röing m. fl.*;
nr 447, av herr *Nilsson* i Kristianstad; och
nr 448, av herrar *Vennersten* och *Lithander*;

till bevillningsutskottet motionen nr 449, av herr *Andersson* i Grimbo;

till statsutskottet motionerna:

nr 450, av herrar *Hage* och *Bärg* i Katrineholm;
nr 451, av herr *Bärg* i Katrineholm *m. fl.*;
nr 452, av herrar *Bärg* i Katrineholm och *Kropp*; och
nr 453, av herr *Lübeck*; samt

till jordbruksutskottet motionen nr 454, av herr *Lübeck*.

§ 6.

Statsutskottets nu föredragna utlåtande nr 89 och 126—137 bordlades åter.

§ 7.

Herr statsrådet *Palmstierna* överlämnade Kungl. Majts propositioner:

nr 440, angående lönereglering för skogvaktarna vid universitet i Uppsala; och

nr 442, med förslag till dels lag om ändrad lydelse av vissa paragrafer i förordningen den 21 mars 1862 om kyrkostämma samt kyrkoråd och skolråd, dels lag om ändrad lydelse av vissa paragrafer i lagen den 25 juni 1909 angående folkskoleväsendet i vissa städer, dels ock lag om ändrad lydelse av vissa paragrafer i lagen den 15 maj 1903 angående folkskoleväsendet i Stockholm.

Propositionerna bordlades.

§ 8.

Föredrogos, men blevo änyo lagda på bordet statsutskottets utlåtanden nr 138—140.

§ 9.

Härefter föredrogos vart för sig och lades till handlingarna statsutskottets memorial:

nr 141, i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen under punkt 21 av fjärde huvudtiteln gjorda framställning angående omorganisation av väg- och vattenbyggnadskåren; och

nr 142, i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen under punkt 16 av sjunde huvudtiteln gjorda framställning angående statsbidrag för år 1919 till uppehållande av verksamheten vid en statens provningsanstalt.

§ 10.

Vidare föredrogos, men blevo åter bordlagda bankoutskottets utlåtanden nr 55—60, lagutskottets utlåtande nr 59 och memorial nr 60, jordbruksutskottets memorial nr 75 samt utlåtanden nr 89—94 och 97—99, andra kammarens första tillfälliga utskotts utlåtande nr 14 ävensom andra kammarens femte tillfälliga utskotts utlåtande nr 10.

§ 11.

Ordet lämnades härefter till

Herr *Sävström*, som yttrade: Herr talman! Jag tillåter mig föreslå, att å morgondagens föredragningslista jordbruksutskottets utlåtande nr 89 må upptagas sist bland två gånger bordlagda ärenden.

Denna hemställan bifölls.

§ 12.

Herr *Bogren* avlämnade en motion nr 455, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 356, angående överflyttande av underofficerskorpraler av 1:a lönegraden vid flottan och kustartilleriet till en ny lägre underofficersgrad m. m.

Vidare avgav herr *Larsson* i Västerås en motion, nr 456, om gratifikation åt vaktmästaren Fingal Anderssons änka.

Slutligen avlämnades följande motioner i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 381, angående tillfällig löne reglering för tjänstemän vid statens järnvägar m. m., nämligen av:

herrar *Lovén* och *Bäcklund*, nr 457;

herr *Andersson* i Stockholm, nr 458;

herr *Bäcklund m. fl.*, nr 459; samt

herrar *Anderson* i Råstock och *Jansson* i Edsbäcken, nr 460.

Motionerna bordlades.

§ 13.

Till bordläggning anmäldes:

bevillningsutskottets betänkanden:

nr 42, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med dels förslag till förordning om ändring i vissa delar av förordningen den 19 november 1914 angående stämpelavgiften och dels förslag till förordning om ändring i vissa delar av förordningen den 6 november 1908 angående en särskild stämpelavgift vid köp och byte av fondpapper, ävensom en inom riksdagen väckt motion; och

nr 43, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om ändrad lydelse av de till förordningen den 19 november 1914 om arvsskatt och skatt för gåva hörande tabellerna III och IV;

bankoutskottets memorial, nr 61, angående användande av riksbankens vinst för år 1917;

jordbruksutskottets utlåtanden:

nr 95, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående grunderna för tilldelning av fodersäd enligt ransoneringsplanen för nästkommande år;

nr 96, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående förhöjt utflyttningsunderstöd inom de ovan odlingsgränsen belägna delarna av Västerbottens län;

nr 100, i anledning av väckt motion om anslag till understöd för uppförande av byggnader å egnahemslägenheter;

nr 101, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående förbättring av transportmöjligheterna beträffande torvströ, naturlig gödsel och artificiella gödningsämnen för jordbrukets behov;

nr 102, i anledning av väckt motion om anslag till lindring av fraktkostnaderna å järnväg för mejeriprodukter;

nr 103, i anledning av Kungl. Maj:ts i punkt 98 i nionde huvudtiteln av årets statsverksproposition gjorda framställning om anslag för diverse behov vid statens meteorologisk-hydrografiska anstalt m. m.;

nr 104, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående utläggande av statsgruvefält vid Liikavaara i Norrbottens län;

nr 105, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning till aktiebolaget Difosfat av visst område av kronoparken nr 5 i Gällivare socken av Norrbottens län; och

nr 106, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag å tilläggsstat för år 1918 till ytterligare expens- och underhållsmedel vid statens skogsskolor m. m.; samt

andra särskilda utskottets memorial nr 6, med föranledande av kamrarnas skiljaktiga beslut beträffande andra särskilda utskottets utlåtande nr 1 i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om fattigvården m. m., dels ock i ämnet väckta motioner.

§ 14.

Justerades protokollsutdrag.

§ 15.

Ledighet från riksdagsgöromålen beviljades:

herr <i>Strid</i>	under 6 dagar fr. o. m. den 18 maj,
» <i>Åkerlund</i>	» 4 » » » 18 »

herr <i>Svensson</i> i Betingetorp	under den 18 maj,
» <i>Nilsson</i> i Kristianstad	» 4 dagar fr. o. m. den 18 maj,
» <i>Jönsson</i> i Fridhill	» 4 » » » 18 »
» <i>Björklund</i>	» den 18 maj,
» <i>Törnkvist</i>	» 4 dagar fr. o. m. den 18 maj,
» <i>Jensen</i>	» den 18 maj,
» <i>Hansson</i> i Gårda	» 4 dagar fr. o. m. den 18 maj och
» <i>Rehn</i>	» 3 » » » 22 »

Kammarens ledamöter åtskildes härefter kl. 3,38 e. m.

In fidem
Per Cronvall.